

EXISTENȚIALISMUL ÎN CREAȚIA LUI DOSTOIEVSKI

Maria Filimon

(Conducător științific: Anatolie Eșanu, dr. filos., conf. univ., Catedra de filosofie și bioetică)

Introducere. Ideile sale psihologice filosofice, religioase, Dostoievskii le-a dezvăluit în operele sale de artă. El a avut un impact semnificativ asupra dezvoltării filozofiei religioase ruse sf. sec XIX - începutul secolului XX, care mai târziu s-au răsfrîns asupra gândirii filosofice occidentale.

Scopul lucrării. Identificarea ideilor existențialiste în operele lui Dostoievskii. Stabilirea corelației dintre om și existența lui prin exemplul personajelor din operele studiate.

Material și metode. Studiul noțiunii de existențialism, istoricul apariției și dezvoltării acestui curent. Analiza operelor lui Dostoievskii „Note din subteran”, „Frații Caramazov”, „Crimă și pedeapsă”, depistarea și evidențierea ideilor existențialiste în aceste opere.

Rezultate. În viziunea lui Dostoievskii omul nu poate avea morală fără cunoașterea lui Dumnezeu, fără conștiință religioasă. Potrivit lui Dostoievskii dacă nu există Dumnezeu, nu există păcat, nu există nemurire și nici un sens al vieții. Ca un gânditor al temei existențiale el era preocupat de subiectul relației între Dumnezeu și om, Dumnezeu și lume. Cine își pierde credința în Dumnezeu, în mod inevitabil, pășește pe calea auto-distrugerii a individului, așa cum eroii romanelor sale – Raskolnikov, Svidrigailov, Karamazov, Kirillov și Stavroghin.

Concluzii. (1) Dostoievskii împreună cu Nietzsche și Tolstoi a avut cel mai mare impact asupra filozofiei ruse, literaturii și culturii epocii de argint. (2) Libertatea conștiinței, valorile morale personale, sistemul axiologic nu poate fi luat de la o persoană, este imposibil, să deformezi lumea interioară a individului.

Cuvinte cheie: existențialism, filosofie.

EXISTENTIALISM IN DOSTOJEVSKI'S CREATION

Maria Filimon

(Scientific adviser: Anatolie Eșanu, PhD, assist. prof., Chair of philosophy and bioethics)

Introduction. His philosophical, religious, psychological ideas, Dostoyevsky revealed them in his works of art. He had a significant impact on the development of the Russian religious philosophy in the 19th century - the beginning of the 20th century, which later influenced the Western philosophical thinking.

Objective of the study. Identifying existentialist ideas in Dostoyevsky's works. Establishing the correlation between man and his existence through the example of the characters in the studied works.

Material and methods. The study of the notion of existentialism, the history of emergence and development of this current. The analysis of Dostoyevsky's works, "Underground Notes", "Caramazov Brothers", "Crime and Punishment", the discovery and highlighting of existentialist ideas in these works.

Results. In his view, man cannot have morals without the knowledge of God, without religious conscience. Those who lose their faith in God inevitably step on the path of self-destruction of the individual, as the heroes of his novels – Raskolnikov, Svidrigailov, Karamazov, Kirillov and Stavroghin.

Conclusions. (1) Dostoyevsky with Nietzsche and Tolstoy had the greatest impact on Russian philosophy, literature and culture of the silver age. (2) Freedom of consciousness, personal moral values, the axiological system cannot be taken from a person, it is impossible, to distort the inner world of the individual.

Key words: philosophy, existentialism.